

בית

מרן

ערש"ק
ה' שבט תשע"ט
פרשת בא
פסוקים: ויבא אהרן (וישבת לו)

עלון מס' 193

לעיני מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

שיעורו השבועי
של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בכיה"ד העליון
הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

הרב המקדים: הגאון רבי גדעון בן משה שליט"א
ראש בית הוראה - "יודו משפט"

נערך ע"י: הרה"ר רבי **יצחק לוי שליט"א**
רבה הראשי של העיר נסר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	16:39	17:31	18:04
תל אביב	16:36	17:28	17:59
חיפה	16:35	17:27	17:59
באר שבע	16:39	17:31	18:03

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הלכות קבלת שבת

אם המקבל שבת יכול לומר לחבירו לעשות לו מלאכה, וכן במוצאי שבת. קבלת הוראות מרן. מי שלא קיבל שבת אם יכול לקדש מבעוד יום למי שקיבל שבת. אם תושב חו"ל יכול לומר לתושב ארץ ישראל לעשות לו מלאכה ביום טוב שני של גלויות

תרי טעמי

ב. לכאורה איך התירו למי שקיבל שבת לומר לחבירו שיעשה לו מלאכה, הרי חכמים אסרו אפילו לומר לגוי לעשות לו מלאכה בשבת. מרן הבית יוסף (ס"ס רסג) כתב הטעם, מפני שאילו היה רוצה לא היה מקבל שבת, והרי זה דומה לאומר לחבירו לשמור פירות שבתחומו, מכיון שאילו היו בורגנין היה מותר לו ללכת לאותו התחום. וגם לבני אשכנז שמקבלים שבת בהדלקה, מכל מקום היה בידו לאחר את הדלקת הנרות, או להדליק נרות ולהתנות שלא מקבל שבת. הב"ח⁵ (שם) וחתנו ה"טז (סק"ג) לא הסכימו עם טעמו של הבית יוסף וכתבו טעם אחר, שאין איסור אמירה לגוי אלא בשבת, כיון שהוא דבר שאיסורו שווה לכל, ובודאי שאז גם אסור לומר לישראל, משום לפני עיור לא תתן מכשול, אבל כאן שרק למקבל שבת עצמו אסור לעשות מלאכה, מותר לו לומר לחבירו שיעשה מלאכה בשבילו. ויש להוסיף: אמירה לגוי שמענו, אמירה לישראל לא שמענו, כלומר שלא מצאנו איסור לומר לישראל לעשות מלאכה כאשר מותר לו לעשות אותה.

סופו כתחילתו

ג. כאשר כבר יצאה שבת⁶ ואדם אחד עדיין בסעודה שלישית ומאריך בשירי נשמה... ועוד לא התפלל ערבית

את הדעה החולקת אלא כדי לחלוק כבוד לבעליה, אבל דעתו כהסתם לגמרי, וכן כשהביא דעה בשם יש אומרים ועוד דעה בשם יש אומרים, דעתו כהיש אומרים האחרון לגמרי, אבל לא כדי לומר שצריך לחוש לדבריהם.

5 היה בגיל ארבע עשרה - נער בישיבה קטנה - כאשר מרן הבית יוסף נפטר.

6 לפי דין הגמרא במסכת שבת (לד'), ולפי מה שכתבו הפוסקים, צאת השבת היא כעשרים דקות אחרי השקיעה בפרט בימות הקיץ, אלא שמרן זצ"ל הורה לעורכי הלוח "אור החיים" לכתוב זמן צאת שבת חצי שעה לאחר השקיעה כדי למנוע טעויות, וכך נוהגים בדרך כלל להמתין כחצי שעה.

אמירה לישראל

א. מי שקיבל שבת, כגון אשה אשכנזיה שהדליקה נרות, או ספרדיה שחשבה במפורש¹ שרוצה לקבל שבת, או איש שקיבל עליו שבת במפורש, ולפתע שמו לב שהפלאטה לא מחוברת לחשמל, או שהגז דולק, או שגילו שהבویلר דלוק,² האם מותר לומר לאחד מבני הבית שעדיין לא קיבל שבת³ שידליקו את הפלאטה או שישכבו את הגז או את הבویلר? אמנם נחלקו הפוסקים אם הבעל ובני הבית נגרים אחר האשה שהדליקה נרות וקיבלה שבת, אבל הלהכה בני הבית אינם נגרים, ויכולה האשה לומר לבעלה או לאחד מבני הבית לעשות מלאכה האסורה בשבת. וכן פסק מרן בשלחן ערוך (סימן רסג סעיף יז): יש אומרים שמי שקיבל עליו שבת קודם שחשכה מותר לומר לישראל חבירו לעשות לו מלאכה. הגה, ומותר ליהנות מאותה המלאכה בשבת. המקור לדין זה הוא מדברי הרשב"א (שבת קנא). הובא בבית יוסף (שם). ומרן בשלחן ערוך הביא דין זה בשם יש אומרים, מפני שהר"ן (סד: מדפי הרי"ף) הקשה על הרשב"א, ודעתו שאם קיבל שבת אסור לומר לישראל חבירו שיעשה לו מלאכה, אבל הבית יוסף חולק על הר"ן ומיישב את דעת הרשב"א. אנחנו קבלנו הוראות מרן, ומכיון שמרן לא הביא בשלחן ערוך את דעת הר"ן, אלא רק את דעת הרשב"א בשם יש אומרים, כך ההלכה⁴

1 יש נשים צדיקות וחסידות, כבר חיתנו את כל הילדים שלהם, ומיד לאחר שמדליקות נרות מקבלות שבת על ידי שפורשות ממלאכה וקוראות שיר השירים או תהלים, זה נחשב קבלת שבת, אבל בסתם הדלקת נרות לא מקבלים שבת.

2 חבל להם על הכסף שהחשמל עובד לחינם, ובבתים הישנים יש גם חשש סכנה שהבویلר יתפוצץ.

3 זמן הדלקת נרות וקבלת שבת לא תלויים בשירים ששמים ברמקול, אלא כרבע שעה או עשרים דקות קודם השקיעה.

4 כעין הכלל שאם מרן הביא בשלחן ערוך יש אומרים ויש אומרים, הלה כיש אומרים האחרון לגמרי. וכן כשמרן מביא סתם ויש, הלה סתם לגמרי, ולא צריך לחוש לדעה החולקת, וכמו שכתב הרמ"ע מפאנו (בש"ת סי' צז) - הוא טיפל בהדפסת ספרי מרן הבית יוסף, והיה בגיל שלושים כאשר מרן הבית יוסף נפטר - וכך העתיקו בעלי הכללים, שכאשר מרן כתב דעה בסתם ועוד דעה בשם יש אומרים, לא הביא

השבוע זכות עלון

"בית מרן" מוקדש ל:
לעילוי נשמת
בן ציון שמעון בן יפה ומרדכי

חייגו: *5290

"במלאת ארבעים באזור מקורי את אלון בית מרן".
בתחילת יום 50 אלונים וראיתו את אלון נפנים
והזניק את פלמ"ח צעיר.
כיום את אלון אלוזא מ-300 אלונים
אין נראי ילדות אצלו, ונראי ביום אצו נחמני.
כחומר אלוזא מוציא... (מבדדים ל שבתות)

רוצה גם אתה לזכות להיות שותף בהפצת העלון? התקשר עכשיו *5290

תוכן העניינים:

- עמ' 4-1** **השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
- עמ' 5** **פרשת בא**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
- עמ' 5** **לאורם נלך**
הגאון הצדיק רבי שבתאי אטון זצוק"ל
- עמ' 6** **מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
- עמ' 6** **הלכות נשים**
הרב אברהם דניאל שליט"א
- עמ' 7** **לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
- עמ' 7** **יעוץ נישואין**
הרב דניאל פנחסוב שליט"א
- עמ' 7** **אתגרים בחינוך**
הרב אברהם ברזילאי שליט"א
- עמ' 8** **בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

תורה והוא מושכב בתוך התיק, ואז יש חשש קריעה אם לא יוציאנו מהתיק בעת הגלילה, אבל כשגוללים אותו כשהוא עומד בתוך התיק כמנהגנו אין שום חשש קריעה.¹¹ אותו מחבר ידע, שאם ימשיך להעתיק את דברי הארץ חיים, יתגלה שמה שהוא מוכיח זה לא נכון.¹²

ראיה הפוכה

1. אותו מחבר הביא עוד ראיה ממה שכתב הש"ד חמד (כללי הפוסקים סימן יג אות לא), שאם רוב הפוסקים מחמירים, ואין הפסד מרובה, ראוי לחוש לדברי המחמירים. והוכיח מזה שלא קבלנו הוראות מרן להקל. אבל ראשית, מי שרגיל בלימוד הבית יוסף יודע שמרן בדרך כלל פסק כמה רוב הפוסקים, והרמ"א כמיעוט הפוסקים, ולא מצוי שמרן פסק להקל כמיעוט הפוסקים. וגם אם המצא ימצא איזה מקרה שמרן היקל נגד רוב הפוסקים, יש ראיה מהש"ד חמד להיפך מאותו מחבר, שהרי כתב ש"ראוי לחוש" למחמירים, במקום שאין הפסד מרובה. כלומר קבלנו הוראות מרן אף להקל, רק שראוי להחמיר, אם אין הפסד מרובה, וכאשר רוב הפוסקים אוסרים.

בין להקל בין להחמיר

2. בפרט שכל גדולי האחרונים כתבו שקיבלנו הוראות מרן בין להקל ובין להחמיר, ולאף אחד אין את הכוח לחלוק על כל הגדולים הללו. הראשון לציון הגאון רבי יוסף חזן¹³ בשו"ת חקרי לב (הח"מ מהדורת אברא דף קפ סוף ע"ד) כתב, שדוקא תלמיד חכם בביתו רשאי להחמיר בצנעא נגד פסק מרן, אבל דיין ומורה צדק חייב לדון ולהורות אך ורק על פי דעת מרן, ואינו רשאי להורות להם להחמיר. וכן הגאון רבי שלמה לניאדו מחכמי ארם צובא לפני כשלוש מאות שנה בשו"ת בית דינו של שלמה (ח"א"ח ר"ס ד) כתב, שקיבלנו הוראות מרן בין להחמיר בין להקל. וכן הגאון מהר"ט אלגאזי - לפני כמאתים וחמשים שנה - בספרו שמחת יום טוב (סימן יא, דמ"ג ע"א) כתב, פה עיר הקודש ירושלים וגלילותיה אתריה דמרן הוא, ואנו נוהגים לפסוק ככל הוראותיו, בין להקל בין להחמיר, וחלילה להורות נגד מרן להחמיר. וכן הראשון לציון הגאון רבי מרדכי יוסף מיוחס - שהיה בן דורו של מרן החיד"א - כתב בספרו שער המים (סי' ט), שמרן נסמך על ידי מאתים רבנים והסכימו על כל פסקיו, ואנו פוסקים כדעת מרן בין להקל בין להחמיר. וכן הגאון רבי שאול ישועה אביטבול - נולד לפני כשלוש מאות שנה והיה מגדולי חכמי מרוקו - כתב בספרו אבני שיש (ח"ב סימן קיח), אנו לדידן קיבלנו הוראות מרן בכל דיני התורה בין להקל בין להחמיר. גם הגאון רבי אברהם ענתבי - לפני כמאתים חמשים שנה - בשו"ת מזור ואהלות (תאה"ע סימן ד, ד"ה ואם כן) כתב כך. וכן הגאון רבי חיים פלאגי - לפני כמאה וחמשים שנה - בשו"ת חקקי לב (ח"ב דקצ"ד ע"ג) ובספר נגזי חיים (דגל קים לי אות נד, דקל"ד ע"ב) כתב, שקיבלנו הוראות מרן בין להקל בין להחמיר.

חסדאין מילייהו

3. אותו אחד מסתמך על החיד"א ורבי יעקב סופר בעל הכף החיים והבן איש חי שהחמירו בכמה מקומות כדעת הקבלה נגד מרן, למרות שהם מודים שקיבלנו הוראות מרן, כמו שכתב הבן איש חי בספרו רב פעלים (ח"ב חי"ד סי' ז), שאפילו מאה¹⁴ אחרונים חולקים על פסק מרן השלחן ערוך, אין אנו שומעים להם אפילו במקום הפסד מרובה, כי אנו מחויבים ללכת אחרי הוראות מרן מכח הקבלה שקיבלנו וכו'. והבן איש חי חוזר על כך כמה פעמים בספריו שקיבלנו הוראות מרן, ובכל זאת מחמיר נגד דעתו, לדוגמא בדין בורר במין אחד שמרן השלחן ערוך (סימן שיט סעיף א-ד) מתיר, והבן איש חי (פרשת בשלח אות ב) מחמיר כדעת הט"ז (סק"ב), וכן בעוד מקומות הבן איש חי החמיר נגד דעת מרן. אבל התשובה לדברי, שהגאון

11 בספר אור לציון ח"ב (פרק מה אות נג) כתבו בשם חכם בן ציון, שלא טוב מה שנוהגים העולם לגלול את הספר תורה בתוך התיק נגד דעת מרן, ולכן צריך להוציא את הספר ואז לגלול. וכי חכם בן ציון לא ראה את ארץ חיים סתהו, אם ראתה מנהג שהוא נגד דעת מרן, בתדוק בספרי המנהגים מה כתבו על זה, תחקרו ותראה שכתב שני טעמים מדוע לא נוהגים בזה כדעת מרן.

12 אדם שלומד תורה לשמה אסור לו לסלף דברים, כשיש מטרה לקנטר, או לפרוץ ולנתק ולאבד או עושים כאלה דברים. בתוכה הבאתי דוגמא מראש ישיבה אחד מפורסם, שהעתיק שאלות דרב אחאי גאון ומחק ממונה כמה מילים, מביא רבינו יוחס ומחק כמה מילים, מביא ריא"ז ומחק כמה מילים, כל זה כדי להוכיח את שיטתו, למה אתה מוחק? אתה מתעסק עם ראשונים! מבהיל! וכי מרן צ"ל פעם עשה דברים כאלו? חס ושלום!

13 חי לפני כמאתים שנה, היה אדם גדול וחרף, ובזמנו כינו אותו "שאגת אריה של הספרדים".
14 אינני יודע אם יש דבר שמרן פסק וחלקו עליו מאה אחרונים, אבל זו לשון גוזאם.

של מוצאי שבת, או שהתפלל ערבית ולא אמר "אתה חוננתנו" ולא הבדיל על הכוס, כתב הגאון רבי חיים פלאגי בספרו כף החיים (סימן לא אות לו) שאותו שלא הבדיל רשאי ליהנות ממלאכה שעשה מי שהבדיל, כשם שמותר בערב שבת למי שקיבל שבת ליהנות ממלאכת מי שלא קיבל שבת. אמנם הוא סייג את דבריו והתיר באופן שזה שהבדיל עשה מלאכה מעצמו, והוסיף עוד, שראוי להחמיר בכניסת השבת שלא יאמר לחבירו לעשות לו מלאכה. אולם מרן צ"ל ביביע אומר (ח"ט האו"ח סי' פב אות יט) העיר על זה, וכתב שכנראה מה שכתב שמותר לו ליהנות ממלאכת ישראל כשעשאה לעצמו, לאו דוקא שעשה לעצמו, אלא מותר לו לעשות גם בשביל חבירו שאצלו עדיין שבת. אבל מה שכתב רבי חיים פלאגי שראוי להחמיר בזה בכניסת השבת, מרן צ"ל העיר על זה, שהרי קיבלנו הוראות מרן השלחן ערוך שפסק כדברי הרשב"א שמותר לומר לחבירו שיעשה מלאכה בשבילו, ואין מקום להחמיר נגד מרן השלחן ערוך. יש אדמו"רים שמאריכים מאוד ב'טיש' שעושים בסעודה שלישית, האדמו"רים מחברים נגנינות יפות, מותר לאחד שכבר הוציא שבת לבוא ולהקליט את המנגינות, אפילו שהאדמו"ר עוד לא הוציא שבת.

קבלת הוראות מרן בחפצא ובגברא

4. מחבר אחד בזמנינו כתב מהלך שלם להסביר שקיבלנו הוראות מרן בעיקר להחמיר, אבל במקומות שמרן כתב להקל צריך להורות לציבור להחמיר לכתחילה נגד מרן, ולכאורה יש לו ראיה מהכף החיים פלאגי שהזכרנו, שמרן בשלחן ערוך התיר, והכף החיים כתב שראוי להחמיר. אלא שאין ראיה משם, כי הכף החיים כתב ש"ראוי" להחמיר בלשון עדינה, ולא היתה כוונתו שצריך להורות לרבים להחמיר נגד מרן. הסברא של אותו מחבר לא מובנת, מדוע לחלק בין מה שמרן כתב להחמיר לבין מה שכתב להקל, הרי קיבלנו הוראות מרן בצורה מוחלטת, הן מצד "החפצא" החיבור של הבית יוסף והשלחן ערוך, והן מצד "הגברא" מרן עצמו, מי לנו גדול ממרן, מי שרוצה יראה בספר מגיד מ"שירם (פרשת בשלח, ויקהל, ואתחנן, ועוד), כמה שבחים מובאים שם על מרן הבית יוסף. הרמ"א בתשובה (סימן מה) שאל את מרן שאלה, וכתב לו: מורנו ורבנו, נשיא אלהים בתוכנו, חלילה להמרות דברי כבודו, וכל החולק עליו כחולק על השכינה. כולם יודעים את גדלותו של מרן הבית יוסף שקבלנו הוראותיו.

לא תעשו כן

5. אותו מחבר מביא ראיה מספר ארץ חיים סתהו¹⁵ (סימן קמז סעיף ד) שהביא בשם ספר השומר אמת (סימן ד אות ו) שלא נוהרים בזה, והמנהג לגלול את הספר כשהוא בתוך התיק, אלא אם כן רוצים לגלול את כל הספר מסופו לתחילתו, אז מוציאים את הספר מהתיק וגוללים. וזהו שלא כדעת מרן הבית יוסף (סימן קמז) שמעתיק דברי הריב"ש (סימן לב) שאין לגלול את הספר תורה בעודו בתיק, כי התפרים יכולים להיקרע, וכתוב לא תעשו כן לה' אלהיכם, לכן יש להוציא את הספר¹⁶ מהתיק ואז לגלול. וכן פסק בשלחן ערוך (סימן קמז סעיף ו). ומכאן הוכיח אותו מחבר, שלא קבלנו הוראות מרן להקל, ומפני שיש מפרשים שצריך לגלול דוקא כשהספר בתיק, אנחנו נוהגים כמותם. כשראיתי כך אמרתי אני אבדוק, בדקתי ולא האמנתי, בדרך כלל המשקל מרחיק עדותו, ולא משקר בדבר "דעביד לאגלווי", שעשוי להתגלות, הספר ארץ חיים מצוי היום ואפשר לבדוק מה הוא כתב, באותה שורה הארץ חיים ממשיך לבאר את דבריו, ומביא שני טעמים מדוע עושים נגד מרן: ואפשר שהוא מנהג קדום קודם שפשוט הוראותיו של מרן¹⁷ כמו שפירשתי בכללים (כלל ה), ועוד טעם, שהאיסור אינו אלא כשגוללים הספר

7 אדם שמקליט את חבירו צריך להודיע לו, כדי שישים לב למה שהוא מדבר, כאן לא נראה שצריך להודיע, זה רק שירים.

8 היה לפני כמאה שנה, גר בבתיס ממול בית הכנסת שושנים לדוד בירושלים, ונפטר במיתא משונה, חיכו לו לתפלת שחרית בנין החמה ולא הגיע, במשך כל היום חיפשו אותו ולא מצאו, אחד האנשים פתח את בור המים מול שושנים לדוד ומצא אותו בפנים, עליו השלום.

הרב ארץ חיים סתהו היה בקיא מאוד במנהגים, ויש לו ספר שלם של כללים ושל מנהגים, וגם היה גאון גדול ובעל זיכרון אדיר, אומרים עליו שהוא אכל את העשב "פלדור" שעושה זיכרון. היה רוקח אחד ברחוב צפניה שהיה לו את העשב הזה, גם הרב של ניו יורק לפני חמשים שנה אכל מהעשב הזה והיה לו זיכרון אדיר, אבל זה משפיע רק לכמה שנים ואחר כך הזיכרון חוזר להיות כאחד האדם.

9 המדובר הוא בתיק של ספר תורה ספרדי, לאשכנזים אין תיק כזה. כשאני מגיע להכנסת ספר תורה ברחבי הארץ קשה לי להרים ספר תורה ספרדי, אבל ספר תורה אשכנזי אני מרים כל הזמן כי הוא קל...

10 כולם יודעים מה שכתב מרן בהקדמתו שלא בא לעקור מנהגים קדומים, ומטעם זה עושים כפרות בערב כיפוך נגד דעת מרן (סימן תרה סעיף א), כי זה מנהג קדום. כמוכן שמרן דיבר על מנהגים שהיו בארץ ישראל, אבל מנהגים שהיו בחוץ לארץ כגון במרוקו, בגרברא, או בתימן, מי שעלה לארץ ישראל צריך לנהוג כדעת מרן.

תושב חו"ל שמגיע לארץ, שנוהג באסרו חג כמו ביום חול כתושבי הארץ, כדין ההולך ממקום שנהגו למקום שלא נהגו שנוהג כמותם (פסחים פ"ד). ואמנם מרן באבקת רוכל (סימן כב) לא פסק כדעת החכם צבי, וכן המנהג פשוט שהוא צריך לעשות יום טוב שני של גלויות, בפרט שקיבלנו הוראות מרן, אבל סברת החכם צבי חזי לאיצטרופי לנידון שלנו, ולכן מותר לומר לתושב לארץ בין בארץ בין בחוץ לארץ לומר לתושב ארץ ישראל שיעשה לו מלאכה בצינעא באסרו חג, כי הישראלי עושה זאת בהיתר, וכן בנידון שלנו שהמקבל שבת מבעוד יום, יכול לצוות לחבירו לעשות מלאכה מפני שהוא עושה אותה בהיתר.

הדר הוא לכל חסידי

זי. דעתו של מרן זצ"ל היתה להחמיר בזה, וכך כתב גם בהסכמה לספר חכמה ומוסר לרבי אברהם ענתבי, וגם בילקוט יוסף שבת ג' שבת ג' (עמ' ר"ח) שיצא לפני כ-62 שנה כתבנו להחמיר, כי אנחנו צמודים למרן, אם אנחנו לא מבינים - אם ריק הוא מאיתנו, אנחנו לא מעיזים לחלוק על גדול הדורות. אבל ביביע אומר ח"ט (חאו"ח סימן מט) הרב חזר בו ודעתו להקל, ומשנה אחרונה עיקר, ולכן בילקוט יוסף שיצא בשנים האחרונות עשינו כוכב - זה עולה 23 דולר... - וכתבנו שמרן הדר ביה ולהלכה זה מותר. הרב חיפש את האמת, ראה להקת אחרונים שהתירו וחזר בו.

ובתשובות האחרונים אבל הוא לא מעיין כראוי, אחד בקיא בקבלה "המקובל האלוקי", אבל תשאל אותו הלכה אולי הוא עם הארץ, אחד יודע לדרוש, אחד בקיא בגימטריאות, וכן על זה דרך. בזמננו היו גדולי עולם שהקיפו את כל התורה כולה, מי יורה דעה ומי בין שמועה, אותו יורה דעה היה מבין שמועה, אותו הרשב"א שכתב חידושי הרשב"א, הוא גם כתב תשובות הרשב"א, בספר דרך שיחה (עמ' ר"ח) מביא בשם הגר"ח קנייבסקי, שמישהו ביקש מהחזון איש הסכמה על ספרו, וכתב שם "דברי המגן אברהם מוגומנין", וכתב החזון איש בגליון הספר שם: דברי המגן ברורין, ואף במקום שניתן רשות לחלוק צריך לחלוק כתלמיד לפני רבו, וכולנו תלמידיו, ואשרי מי שזוכה להיות תלמידו! צריך לכתוב "לא זכיתי להבין דבריו". וכי יש לנו מושג מי היו גדולי עולם לפני מאות שנים?

לחזור לארץ, אם מותר לבן חו"ל שנוהג יום טוב שני של גלויות לומר לבן ארץ ישראל לעשות לו מלאכה בצינעא,²⁴ כדעת מרן הבית יוסף (בשו"ת אבקת רוכל סי' נו) והמבי"ט (ח"ג סי' קמט) שמותר לו לעשות מלאכה בצינעא. הוא צריך להניח תפלין בבית, ומתפלל תפלה של חול, ולא עושה קידוש. ופסק המהרי"ק ש, שמותר לתושב חו"ל לצוות לישראל לעשות לו מלאכה בשבילו. מסביר בשו"ת חלקת יעקב (חאו"ח סימן פה) - רבי יעקב ברייש אב בית דין ציריך - שכמו שהמקבל שבת יכול לומר לחבירו שיעשה לו מלאכה מפני שהיה בידו לא לקבל שבת, כך תושב חו"ל שחייב לשמור על קדושת יום טוב, בידו לעבור לארץ ישראל ולכן יכול לומר לתושב ישראל שיעשה לו מלאכה. אבל זו סברה דחוקה, כי זה רחוק לומר שהוא ירצה לעבור לארץ ישראל. החיד"א בברכי יוסף (סי' תצו סק"ד) גם כן כתב להתיר שכן חו"ל יאמר לבן ישראל לעשות לו מלאכה, ומביא בשם רבי יעקב פראג" - היה אב"ד באלכסנדריה לפני כמאתים שנים שנה - ומהר"י מולכו בתשובותיהם בכתב יד שאסרו, אבל החיד"א עצמו חולק ומתיר.

חזי לאיצטרופי

טז. יש לצרף את סברת החכם צבי (סי' קסז) - לפני קרוב שלוש מאות שנה²⁵ - בדין

לישא אשה, לא פרנסה, ולא ללמוד בחוץ לארץ. אז מה אני אעשה עכשיו, אקפין מהמטוס?... אמר לי: אין לך ברירה, כשתגיע למקסיקו תתן שיעור לאברכים. הייתי צעיר לימים, ולא היה לי ביטחון, אנחנו לא אשכנזים... הייתי בטוח שהרב ישכח מה שביקש ממני... אבל הוא לא שכח, מיד כשנחתנו בא משה סבא לקבל את פני הרב, ומרן אמר לו: תסדר לו שיעור מהר, אם לא, אסור לו לבוא לחוץ לארץ... לא היתה לי ברירה ומסרתי שיעור.

כשעושים כנס רבנים, לא יעשו באילת, צריך לדעת שאילת נחשבת חוץ לארץ כמו לענין שביעית ומצוות התלויות בארץ, רק אם הולכים להפיק תורה לבני העיר או מותר לנסוע לשם.

24 אמר לזכותו של נשיא המדינה הקודם שמעון פרס, שהומינו אותו פעם לכנס בינלאומי בחו"ל, והיה צריך לנחות שם באסרו חג, שבח"ל זה יום טוב שני של גלויות, התקשר אלי ושאל אותי: אתה יכול להתיר לי לנחות שם? אני אשב בשדה התעופה עד הלילה. אמרתי לו: לא, זה לא בצינעא, כל העולם ידעו שנחתת ונשאת שם, ואמרת לי וזאת ההלכה! אתה יכול לדחות את הכינוס. הוא שמע בקולי ולא טס באותו יום, והוא ביקש מהם, ואכן דחו את כל הכנס ב-42 שעות, והיה קידוש ה'.

25 אני מקפיד לומר לפני כמה שנים היו אותם הגדולים, כי צריך לדעת שגדולי הדורות שהיו לפני מאתים או שלוש מאות שנה הם לא כמו חכמי דורנו, היום יש אחד בקיא בש"ס בעיון, אחד בקיא בהלכה

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הראש"ל שליט"א מביהמנ"ס היודים כל מוצש"ק בשעה 20:30 השיעור מתחיל בשעה 21:00 וניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293 * שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

שי בן רונית
זווג הגון בקרוב

גיל בן רונית
זווג הגון בקרוב

פנינה רויטל
בת רונית
זווג הגון בקרוב

יניב בן רונית
זווג הגון בקרוב

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורנו ורבינו הראש"ל שליט"א בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא'ש או לעילוי נשמת יקירכם **חייגו: 5290***

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'באן מורשת' fm 90.8, 92.5, 100.7 ובקול חי 92.8fm, 93.00fm

ילד יקר! אם ברצונך לראות את חידושך על פרשת השבוע בעלון "בית מרן"
השאר את שם מלא ומספר טלפון ב- 5293 * שלוחה 7 ובמידה ותבחר אנו נחזור אליך לקבלת חידוש התורה. (ניתן להשאיר עד חודש קדימה)

כאן מגדלים גדולי דור

איור ישראלי נ"י

מאת התלמיד החביב: איור ישראלי נ"י ירושלים ת"ת "מסילת ישרים"

כתוב בפר' השבוע: לפנינו לא היה כן ארבה כמוהו ואחריו לא יהיה כן וכו'

הרמב"ן כתב בפירוש מהומן של משה רבנו התפלל שה' יקח את הארבה ועד עכשיו אין ארבה גורם נזק בכל שטח מצרים ואם מגיע הארבה לארץ ישראל ומשם הוא נכנס למצרים אינו אוכל כלום מיבול הארץ ואמר כי דבר זה ידוע לכל ועל זה נאמר "שיחו בכל נפלאותיו".

העלון להצלתם של: אורי בן נגיה ושלוש הצלחה כללית, אוריאל יוסף בן רחל לאה בריאות שלימה ואיתנה ואיכות ימים שיזכה לבנות בנין עדי עד, אוריאל שלום בן שרה עליה ביראת שמיים, וכל עמ"י רפ"ש, אורן בן בת שבע כל הישועות, אחיה בן מרים פיגא ברכה והצלחה, אטשר שמעון בן דפנה חיה רפ"ש והצלחה ניסים בן יוסף לרפ"ש.

תפסק מזרעך, כמו שנאמר (ישעיה נט כא) "לא ימוש מפך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם".

"ועתה שא נא חטאתי אך הפעם והעתירו לה' אלוקיכם ויסר מעלי רק את המות הזה" (י ז).

מדוע פרעה קרא לארבה "המות הזה", מה היה קשה לו במכת הארבה יותר משאר המכות?

ויש מפרשים על פי דברי בעל הטורים שהארבה היה נח בשבת, שכן נאמר בארבה (לעיל פסוק יד) "וינח בכל גבול מצרים", ובענין השבת נאמר (להלן כ יא) "וינח ביום השביעי", מכאן שהארבה נח ביום השבת, שהיה מפקיט לאכול בכניסת השבת, ושוב לא היה אוכל עד צאת השבת.

וכשראה פרעה שהארבה שומר שבת היה הדבר קשה בעיניו יותר מהכל, כי ידע שעכשיו ילמדו כולם מהי השבת, וחשש שיחזרו בתשובה ויתקברו לה', ולא היה דבר קשה בשבילו כמו זה, לכן אמר "ויסר מעלי רק את המות הזה".

"ויט משה את ידו על השמים ויהי חושך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים. לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו שלשת ימים ולכל בני ישראל היה אור כמושבותם" (י כב-כג).

אומרים חכמי המוסר: החושך הגדול ביותר הוא "לא ראו איש את אחיו", מי שרואה רק את עצמו ולא רואה את חבריו, אינו מבחין מה חסר לו ואיך אפשר לעשור לו - הרי הוא יושב בחושך ואפילה, וסופו שגם חבריו לא יראו אותו בעת צרתו, "ולא קמו איש מתחתיו". אבל מדתם של ישראל אינה כן, אלא כל אחד רואה את צרת חבריו ונושא עמו בעול, וזהו "ולכל בני ישראל היה אור כמושבותם", שכולם רואים זה את זה ועוזרים אחד לשני כאיש אחד בלב אחד. להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

"ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אותותי אלה בקרבו. ולמען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי בס וידעתם כי אני ה'" (י א-ב).

לכאורה היה מקום לשאול, מדוע היה צריך לתת למצרים עשר מכות? הרי היה אפשר לתת להם מכה אחת שלא תפסק עד שיוציאו את ישראל ממצרים?

את זה באה התורה להסביר לנו: המכות לא באו בשביל להוציא את ישראל מצרים, להיפך, הקב"ה הכביד את ליבם שלא ישחררו את ישראל בשביל שיקבלו את המכות. ומדוע? כדי לחזק את האמונה בליבו ובלב ילדינו, "למען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי בס וידעתם כי אני ה'", שנספר לילדינו על הנסים ועל הנפלאות שעשה הקב"ה במצרים ונחזק בליבם את האמונה.

והתורה מדגישה "למען תספר באזני בנך וכן בנך", שהעיקר הוא חינוך הילדים, לטעת בליבם את האמונה בה' "וידעתם כי אני ה'". וכך אמר משה רבינו ע"ה (להלן פסוק י) "בנערינו ובזקנינו נלך", הקדים את הנערים לפני הזקנים, כיון שאת הדגש העיקרי צריך לשים על הילדים, לחנך אותם בדרך התורה והאמונה, כיון שאם אין גדיים אין תישים.

"ולמען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי בס וידעתם כי אני ה'" (י ב).

יסוד גדול לימדה אותנו התורה בפסוק זה, לא רק את הבנים צריך ללמד ולחנך, אלא גם את הנכדים - "למען תספר באזני בנך וכן בנך", כיון שהסיפור הזה הוא ללמד ולחנך - "וידעתם כי אני ה'". וגם מי שאין לו נכדים, כשמחנך את בניו צריך לחשוב איך הן שלו יחנך את ילדיו, צריך לחנך את הילדים בצורה כזאת שגם הילדים שלהם יהיו יראים ושלמים.

לצערינו ישנם אנשים שהם בעצמם מדקדקים במצוות כמו שחונכו בבית אביהם, אבל את בניהם אינם מחנכים לקיים את כל המצוות כראוי, בטענה שלא צריך להכביד עליהם, וגם אם יהיו פחות יראי שמים זה לא נורא כל כך כיון שהם שומרים תורה ומצוות. אבל הם טועים טעות חמורה, מי שבניו לא הולכים בדרך הישרה כמוהו, אז הנכדים כבר יתרחקו מהתורה לגמרי, ואז כבר לא יוכל לתקן את המצב.

וזהו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים קכח ו) "וראה בנים לבניך שלום על ישראל", כשאתה מחנך את ילדיך תראה גם את הבנים שלהם, תחשוב גם על הדור הבא - על הנכדים שלך, אם הם ימשיכו את שלשלת הזהב של עם ישראל אזי "שלום על ישראל".

וגם זה בכלל מה שאמרה התורה "למען תספר באזני בנך וכן בנך", כלומר, כשאתה מוסר את הדברים לבנך תחדיר בו את הדברים עמוק עמוק, כדי שיוכל להעביר את הדברים לבן בנך, ואז "וידעתם כי אני ה'", מובטח לך שהתורה לא

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
ידוע מעלת פדיון הנפש
שבמחנה לנסיון מבי אדם חלילי, בזה יוסף, וטוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בענין חשיבות פדיון נפש

**"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"**

רבי אנוות "בית מרץ" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם **חייגו 5290***

הגאון הצדיק רבי שבתי אטון זצוק"ל
יום פטירתו: י"ב שבט תשס"ז

הדליקו נר
בביתכם ביום פטירתו

לאורם נלך

הגאון הצדיק רבי שבתי אטון זצוק"ל - ראש ישיבת ראשית חכמה

השבוע בליל שישי - י"ב שבט, חל יום פטירתו של הגאון הצדיק רבי שבתי אטון זצוק"ל, ראש ישיבת ראשית חכמה, וממקימי עולם הישיבות הספרדי.

רבינו נולד בתאריך כ"ב בתשרי (שמחת תורה) התרפ"ו (1925 למנינים), בעיר העתיקה בירושלים, לאביו הגאון הקדוש רבי בן ציון אטון זצוק"ל, שהיה ידוע בשקדנותו העצומה, קדושתו ויראת הטא.

כבר משחר ילדותו התבלט בכשרונותיו הגדולים והתמדתו העצומה בלימוד התורה, ובשאיפתיו הטהורות לפעול ללעשות מעשים לכבוד הבורא יתברך. עם השנים נכנס ללמוד בבית היוצר הגדול של ישיבת 'פורת יוסף' בירושלים ע"ה"ק.

רבינו נשא לאשה את בתו של הגאון המופלא חכם יוסף חיים שרבאני זצוק"ל, בנו של המקובל האלקי חכם יהושע שרבאני זצוק"ל. (בתו השניה של חכם יוסף שרבאני, היתה נשואה לחכם בן ציון אבא שאול זצוק"ל).

לאחר נישואיו המשיך רבינו לשקוד על התורה ועל העבודה בישיבת 'פורת יוסף', ובשנת תשי"ד התמנה כרבה של שכונת מלחה - בקעה בירושלים. בתקופה זו היה נועץ עם גדולי הדור של אז, הרבצ"פ פרנק ועוד.

בשנת תשי"ז התמנה להיות מנהל רוחני בישיבת פורת יוסף. באותם הימים סדר הלימוד בישיבה היה מסתיים בשעות אחה"צ, ורבינו הוא הגבר הוקם על להקים עולה של תורה, ועודד את הבחורים להישאר וללמוד עד הלילה, והיה מווייל מכספו לקנות לבחורים מיני תרגימה ומיני מתיקה, ומאז המשיכה המתכונת בלימוד סדר שלישי בישיבת פורת יוסף. באותם הימים אף יום

וערך את הקובץ התורני "משואות", מתורתם של חכמי הישיבה. בשנת תשכ"ה התחיל רבינו את דרכו בהרבצת התורה מחוץ לכותלי ישיבת פורת יוסף, והגשים את חזונו הגדול להקים ישיבה לצעירים, עם הקמת ישיבת "ראשית חכמה" בירושלים ע"ה"ק. והיה ראשיתך מצער ואחריתך תשגה מאוד. לא קלה היתה דרכו של רבינו, אך למרות כל הקשיים, עמדה וכותו הגדולה בהקמת הישיבה והעמדת לגיונות של תורה, שנים רבות. תלמידיו הרבים כמה מעידים את עמלו ויגיעתו בהעמדת התלמידים, בעידודם ובהכוונתם, ובהשפעתו עליהם מתורתו וחכמתו יראתו. עם כל גדולתו האישי והרוממותו הרבה. בבחינת "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה".

מיוחד היה רבינו בעצם מהותו שהקרינה לכל רואיו את "שויתו ה' לנגדי תמיד", מתוך אהבה ויראה. עצם המצאותו בין כותלי ביהמ"ד השפיעה על תלמידיו הרבים מורא שמים, ורצון כביר להיות שותף פעיל בהחדרת והפצת תורה ויראה בעולם.

ערב תשס"ו, יום שישי - ערב שבת שירה, י"ב שבט, נסתלק רבינו לבית עולמו, ונטמן במעלי פניא דשבטא בהשתתפות קהל רב מתלמידיו ושומעי לקחו. והוא בן פ"א שנה בפטירתו.

רבינו הותיר אחריו אלפי תלמידים המאירים מחמתם ומרביצים תורה ויראה בכל מקום שנמצאים, בארץ ובעולם. ממשיך את דרכו בהנהגת הישיבה בנו הגאון הגדול רבי בן ציון אטון שליט"א. התנו, הרה"צ רבי שמעון זיאט שליט"א המשמש כמנהל רוחני בישיבה, וזאת התנו הרה"ג רבי שלמה חנניה שליט"א ראש מוסדות "עליות בית חנניה". לאחר הסתלקותו הוציאו את תורתו בספרים "ראשית דעת" - על עבודת התורה, ו"ירוח חכמה".

זכותו וזכות תורתו ויראתו תעמוד לכל תלמידיו, ולבני ישיבתו הרמה, ולכל כלל בית ישראל. אמן.

העלון להצלחתם של: אילנה בת אירנה חזרה בתשובה, אלדד בן חוה זרע בהר קימא, אלירן בן רינה חזרה בתשובה מאהבה, אלעד בן רונית צניעות, אהבת התורה, פרנסה בנקל, בריאות הנפש והגוף, אמינה בת רונית. צניעות, אהבת התורה, פרנסה בנקל, בריאות הנפש והגוף, אמינה יצחק בן מרים חזרה בתשובה שלימה וזיווג הגון.

שאלה: האם מותר לאדם להיכנס לחתונה שלא הזמין אליה מראש, ולאכול שם מהבר בלא רשות, ובכוונתו גם לשמח את החתן והכלה?

תשובה: במס' ברכות ו: אמר רבי חלבו אמר רב הונא כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמישה קולות שנאמר "קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צבאות", ואם משמחו מה שכרו - אמר ר' יהושע בן לוי זוכה לתורה שניתנה בחמישה קולות וכו'.

ואם כך בנד"ד נראה לכאורה להתיר לו ליהנות מסעודת החתן כיון שבכוונתו גם לשמחו ואז אינו עובר בחמישה קולות. אך מאידך יש לומר שאע"פ שמשמח את החתן והכלה, מכיוון שלא הזמין לחתונה זו אין לו את הזכות ליהנות מסעודה זו.

וכתבו הפוסקים כהצד השני שיש לאסור אם אוכל בלא רשות, ואפילו שמשמח החתן והכלה, שהרי זה כמו שאדם יעשה עבודה כל שהיא לחבירו בלא ידיעתו וצריך חבירו למלאכה זו, ואח"כ יבקש ממנו שכר על כך. ודאי שפטור מלשלם לו. כיון שלא ביקש ממנו לעשות זאת, ואפילו שנהנה מזה אין לו הזכות לדרוש תשלום עבור עבודתו אשר עבד.

להלכה: אסור להיכנס לחתונה שלא הזמין אליה ולאכול מהבר בלא רשות, ואפילו בדעתו לשמח החתן והכלה, וכן פסק הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א.

שאלה: אדם שמגיע לחתונת חבירו האם צריך לתת סכום מסוים לכבוד החתן או לא?

תשובה: לכאורה נראה שאינו צריך להביא לו שום מתנה, שהרי החתן הזמינו ע"מ שיכבדו וישמחו בשמחתו, ואם לא יבוא לחתונה יצטער מכך. אך מאידך יש לומר דהחתן הזמינו גם על דעת שיתן לו סכום מסוים. והנה במס' ב"ב דף קמ"ה. מבואר שחמשה דברים נאמרו לעניין ההולך לשמחת חתן וכלה. ואחד מהם כשאדם הולך לשמח את חבירו בחופתו, כשיהיה לו שמחה חבירו מחזיר לו, והסביר שם רש"י שזה חובה להחזיר לחבירו כמו הלואה.

וכן כתב הרמב"ם בהלכות זכיה פ"ז הל' י"ג וכן הרב המגיד וכן פסק השו"ע אהע"ז סי' ס'. כשאדם נושא אשה הדרך שחבריו שולחין לו מעות כדי לעזור לו בהוצאות החתונה משמע מדברי הפוסקים הנ"ל שזה חייב מצד הדין ליתן מתנה לחתן.

להלכה: ההולך לשמח חבירו יש לתת לו סכום מסוים ודין זה נאמר דווקא שאוכל שם אבל אם לא אוכל אינו צריך. וכן בחורים חברים של החתן אינם צריכים לתת שהרי הם באים לשמח ולרקוד. וה"ה באחד מרבותיו של החתן שגם אינו צריך לתת שהרי החתן מתכבד בעצם ביאתו.

להתייבש כמה ימים ולא קרה כל נזק, (אך יש לדעת שאם עשה כן וקרה בכל זאת נזק ונהרס המכשיר אינו יכול ללכת עם תעודה האחריות לחברה מפני שהם לא מסכימים לכך).

שאלה: האם מותר להטביל כלים חדשים בשבת כשצריך אותם לשבת?

תשובה: המשנה בשבת בפר' ב' אומרת "ספק חשכה ספק אינה חשיכה אין מעשרים את הוודאי ואין מטבילים את הכלים" יוצא שבין השמשות אין מטבילים את הכלים וקל וחומר ביום השבת, אלא שיש לדעת שכל האיסור הוא בזמנם משום שהכלים היו מטמאים את המאכל שבתוכו וכשהטבילים היה ניכר תיקונם ואסרו חכמים משום שנראה כמתקן הכלי בשבת אבל בזמננו שאין הכלים מטמאים את המאכל ולא ניכר תיקונם מותר ועיין בשו"ע (סימן שכ"ג סעיף ז') וזה לשונו "מותר להטביל כלים חדשים הטעונים טבילה ויש אוסרים, ויראי שמים יצא ידי חובת כולם וייתן את הכלי לעיני יהודי במתנה ויחזור וישאל ממנו" ע"כ, אם כן מותר להטביל כלים בשבת אלא שטוב להחמיר וליתנם לגוי (לקוט יוסף שבת חלק ד' עמוד כ"ז) ואחינו האשכנזים מחמירים בזה.

שאלה: אישה שיש לה כלים חשמליים הטעונים טבילה אלא חוששת שהכלים יהרסו על ידי הטבילה כיצד עליה לנהוג?

תשובה: נחלקו הפוסקים אם טבילת כלים היא מהתורה או מדרבנן, ומדברי מרן השו"ע נראה לומר שהיא מהתורה ולכן צריך לשים לב בכל הכלים שטעונים טבילה שלא להשתמש בהם עד שלא יעברו טבילה כדין, ואותם כלים שהם חשמליים שטעונים טבילה כגון קומקום סוסטר וכדו' יכולה אישה לשלוח את בעלה שילך לגוי ולהביא לו את הכלים במתנה ולאחר מכן ישאל ממנו אותם בחזרה ובכך לא יצטרך להטבילם מפני שכל החיוב להטביל כלים הוא דווקא ישראל שקנה אותם או קיבל במתנה מהגוי אבל אם ישראל השאיל אותם מהגוי אין חיוב להטבילם. וצריך שהגוי יבין מה שהישראל עושה ויקנה אותם קניין גמור, ואם אין לו גוי יכול הישראל לקחת את אותם כלים לחשמלאי יהודי ויבקש ממנו שיעשה בכלי מעשה אומן כדי שהסיום של הכלי יהיה ביד יהודי, ואם אין לו חשמלאי מצוי יכול להטבילם בעצמו במים אף שהם כלים חשמליים שכן המציאות מראה שאנשים הטבילו את הכלים החשמליים במים ונתנו להם

איך מטפלים בסוכרת נעורים?

למניעת הסיבוכים המאוחזרים של מחלת הסוכרת חשוב מאוד לשמור על רמה תקינה של גלוקוזה בדם. איזון רמות הסוכר הוא הדרך הטובה ביותר למניעת הסיבוכים האלה. מטרת הטיפול היא להפחית ככל הניתן את רמת ההמוגלובין הקשור לסוכר (HbA1C) ולשמור על רמת גלוקוזה שקרובה ככל האפשר למדד המקובל. לצורך זה לומדים הסוכרתיים לבדוק בעצמם את רמת הסוכר בדם. הטיפול בסוכרת מותאם אישית לכל חולה.

נוסף על הטיפול התרופתי יש להקפיד על תזונה נכונה, וחשוב להתייעץ עם דיאטנית לקביעת הדיאטה המתאימה. חשוב להקפיד על גודל הארוחות ועל זמן הארוחות כדי למנוע חוסר התאמה בינן לבין זריקות האינסולין. פעילות גופנית סדירה יכולה לעזור גם היא בשמירה על רמת סוכר תקינה ולמנוע סיבוכים מאוחרים.

ומה בנוגע לזריקות אינסולין?

בטיפול היומיומי נזקקים בדרך כלל החולים בסוכרת נעורים לזריקות אינסולין. הזרקה אינסולין נעשית על ידי החולה עצמו באחת הגפיים ובבטן באמצעות

מזרק חד-פעמי או באמצעות עט אינסולין רבי-שימושי. מטרת הטיפול באינסולין היא להפחית את רמת הגלוקוזה הגבוהה בדם המופיעה בעיקר אחרי ארוחות. כמות הזריקות ותזמונן במהלך היום תלויים בסוכרתי עצמו ובתגובה שלו לטיפול, וזאת בכפוף להחלטת הרופא ועל סמך בקרה צמודה של רמות הסוכר בדם.

האם הטיפול באינסולין כרוך בתופעות לוואי?

הטיפול באינסולין טומן בחובו סיכונים. הבעיה העיקרית היא הירידה החדה ברמת הסוכר בדם בעקבות מנה גבוהה מדי של אינסולין (יחסית לכמות המזון). התופעה הזאת נקראת היפוגליקמיה והיא יכולה להתרחש בעקבות מתן מנה גדולה מדי של אינסולין או בעקבות דילוג על ארוחה ולעיתים אף ללא סיבה ברורה.

צריך ללמוד לזהות סימנים להתקף היפוגליקמיה - הזעה, רעב, כאבי ראש, בחילות או בלבול - ולטפל בהם באמצעות מזון או משקה עשיר בסוכר. אם ההתקף קשה, ניתן לטפל בו גם באמצעות הזרקה של הורמון הקרוי גלוקגון הגורם לעלייה חדה ברמת הסוכר בדם. לכן חשוב שכל חולה סוכרת שמוטפל באינסולין יישא עימו משהו מתוק ואפילו מזרק גלוקגון להזרקה לשריר הירך, בדומה למזרקים האוטומטיים שמצויים בערכות האב"ך.

תמיד בבריאות!

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א

רב מדרשות "בית מרח" ומחבר סדרת הספרים "על לרגלינו ועוד..."

מדוע יש צרות רבות?!

רבים שואלים: מדוע יש צרות רבות בימינו?

אם נאמר שזה בגלל שיש עבירות רבות, ניתן לטעון בצדק, שהייסורים הרבים גורמים לכך שאין ישוב הדעת לעבודת ה'. הייסורים שוברים את האדם, מביאים אותו לעצבות, ולחוסר מוטיבציה לדבוק בקודש.

מאידך, דווקא דרך הייסורים אנו נאלצים להידבק בעץ החיים של האמונה!

דווקא כאשר הפרנסה דחוקה, הבריאות רופפת, יש תרבות רעה בבית, שלום הבית לא תקין, מצבי הרוח ירודים, דווקא כל זה מוביל היום לאמונה. מי שאין לו סיבה היום להזדקק לאמונה, לא יאחו בה.

ומי גדול מיעקב אבינו שביקש לשבת בשלווה, והקב"ה אמר לו: לא! העולם הבא נקנה בייסורים. אפילו צדיקים גדולים נזקקו לייסורים, כל אחד בדרגתו. אין לנו תפיסה בייסורי יעקב אבינו, ברבינו הקדוש שסבל 13 שנה במעיו ובחניכיו, ברבי אלעזר רבי שמעון שסבל ייסורים, אבל ברור שגם גדולי ישראל נזקקו לייסורים כדי לאלצם לאחו בעץ החיים של האמונה.

כמעט בלתי אפשרי לאחו באמונה מתוך הרחבה ונחת. מקרי החיים משכיחים את הקב"ה. צריך כל הזמן להיעזר ברופאים, מעבדים, משפחה ושכנים, ואין כמו מציאות

העולם להעלים את ה' מאתנו. לכן הקב"ה חייב ליצור סיבות לאדם שיאלצוהו לזכרו, ואנחנו עוברים מה שעוברים. הקב"ה אומר לנו: תבינו את הנהגתי ותסכימו איתה, כדי שתזכרו אותי, שנאמר "השמר לך פן תשכח את ה' אלוקיך". ככל שאנחנו יותר בירידת הדורות, הידיעה הזאת יותר נצרכת, כי הדעת בקטנות. אם הקב"ה מביא לך קשיים, זה כדי שתזכרהו, תקרא תהלים, תוריד דמעות ותאמר: "ריבונו של עולם, תעזור לי!". אנחנו יכול לחיות שבעים שנה ולשכוח את ה', כך שבעצם אין חסד גדול מזה, שהקב"ה מאלצנו בכל מיני סיבות לא נעימות לזכרו, וכך מביאנו אל תכליתנו. אין לשער ערך הרמת עין לקב"ה- "אשא עיני אל ההרים", וכל שכן קריאת תהלים, שפיכת הלב, ומעל לכל - הורדת דמעה לפני ה'. בכל הרמת עין לה' אדם מקיים מצוות גדולות: אמונה בה', ביטחון בה', אהבה לה', יראת ה' וייחוד ה'. לכן אל נקוץ בתוכחתו. על הכסילים נאמר "תחת גערה במבין, מהכות כסיל מאה". לא נגדיר את עצמנו ככסילים, אלא ככאלה שהגערה תועיל לנו, ותביאנו לחיי העולם הבא. נזכור שהעולם הבא, התורה וארץ ישראל נקנים בייסורים, ולכן לא נקוץ בהם, אלא נקבלם בהבנה.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית 5293* שלושה 3

יעוץ נישואין

הרב דניאל פנחסוב שליט"א

מדריך בכיר ומומחה לענייני נישואין

בקשות לא שגרתיות של בן הזוג

אני אמא לחמישה ילדים המסורה מאוד לבעלי ולילדים. לאחר שאני מסיימת את עבודתי במשרה מלאה מחוץ לבית, אני מיד מתמסרת למשרה השניה שזה 'הבית'. הן בבישולים, הן בכיבוס, הן בניקיון ובטיפול הילדים הרכים, ומה לא. לאחרונה גליתי תופעה אצל בעלי שיש לו בקשות מוזרות או קטנוניות, שכנראה ראה אצל הוריו או חבריו. לדוגמא: שאעשה לו אוכל מסוים בתדירות גבוה, או שאני יחמיא לו על כל פעולה אפילו הקטנה ביותר שהוא עושה בבית. אני לא רוצה שבעלי ילמד התנהגויות מבתים אחרים, אלא אני רוצה לבנות איתו את הבית שמתאים לשנינו. איך אני מתמודדת עם התופעה הזו?

התשובה: יש לזכור, שהאדם מחשיב צורך מסוים כמשמעותי וכבעל ערך, לא על פי מחקרים מדעיים ולא בעקבות משאלים חברתיים, אלא משום שככה הוא עצמו מרגיש. וכאשר הוא קיבל את מה ששאף להשיג, מילוי החסר מעורר בו רגשות נעימים. לכן נראה לו שצרכיו אינם רצונות של פינוק לא הכרחי, אלא מדובר בצורך אמיתי.

משום כך, יתכן שבקשות הבעל הינן מוזרות או פעוטות או אפילו קטנוניות, אולם בכך בוחנות רגשותיו עד כמה שותפו לחיים (במקרה הזה זו האשה) מגלה אכפתיות, נכונות ודאגה למלא את ציפיותיו, ועד כמה היא מוכנה לנהוג למענו באופן שונה מהרגילה.

וכאשר ישנה הימנעות ממילוי הבקשות הללו, הרי שהימנעות זו יוצרת תחושה שלבת הזוג לא איכפת מהמבקש, ומה שמעניין אותה הם צרכיה שלה בלבד. ברור שההשלכות השליליות הנגרמות מאי קיום הצורך המקשר של הבעל, הן רחבות מימדים וארוכות טווח, ואינן נשארות בתחום הויכוח של עשיית אוכל מסוים או מתחאה על כל פעולה, אלא ח"ו תתפתח מהן התרחקות שתביא להתייחסות שלילית גם בדברים אחרים שיש בניהם.

ועל כן, יש חוסר טעם לטעון כלפי בן הזוג: "אתה רוצה זאת, כיון שראית דבר דומה אצל הורייך או חברייך". או "אתה רוצה שאני אעשה כך וכך, מחמת שכן נהגו בבית הורייך". יכול להיות שכן ראה זאת אצלם, אך מה שהדבר מצוי אצל אחרים, אינו סיבה מספקת לא למלא את בקשתו. שהרי גם אם צרכיו הוקנו לו במהלך חייו במקום זה או אחר, הרי שנהפכו צרכים אלו לחלק מאישיותו, ואי קיום בקשתו הרי שיש בה התרסה שלילית כלפיו, וכאילו אומרים לו: "אין לך דעה עצמאית, אלא נגרר אתה אחרי אחרים ומושפע מדעותיהם".

וכפי שהאשה הייתה רוצה, שבעלה יקיים את בקשתה ואת צרכיה, שנהפכו אצלה כמשהו אישיותי פנימי, כן יש לה להבין בבחינת "ואהבת לרעך כמוך", שצרכיו הם ג"כ חלק מאישיותו, הגם שבמראית העין הם נראים צרכים מוזרים וקטנוניים.

**בכל שאלה וקושי ניתן להיוועץ אישית עם הרב
בין השעות 13:00-15:00 בטל' 0533165281**

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א

יורד מרמז אתגרים בחינוך ומסייע בחכמת קריאת שקופים ברזילאי קול חז"ל

זהירות סיפורי צדיקים!

כולם מדברים בעד לספר לילדים סיפורי צדיקים לפני השינה. אנשים מקפידים על המנהג הזה כל לילה. אז רבותי- זהירות, **סכנה!** לא סכנה בלספר את הסיפורים, אלא ב'איך' לספר אותם. רוב סיפורי הצדיקים מורכבים מארבעה ראשי פרקים: א. "בן של קדושים" ב. "במעלליו יתנבר נער" ג. "גאונותו ושקידתו" ד. "וכבוד גדול עשו לו במותו". המהדרין מתארים את התייתמותו בגיל צעיר, את הימים הרבים בשיבה בהם לא בא אוכל לפיו, ואת הקור שחדר דרך חלון חדרו השבור בלילות. עיקר חכמת החינוך היא להבין 'איך הדברים נראים בעינינו של הילד'. מה לדעתכם עובר בראשו של ילד המאזין לילה לילה לסיפורי חייהם של הצדיקים? אוי איזה מסכן. כמה הוא סבל, כמה היה לו קשה. זה, היה יתום. זה, היה עני. זה, היה בעל יסורים. עושה הילד חשבון לעצמו ואומר: "אני ממילא לא בנם של קדושים, אין לי חשק להתייתם בגיל צעיר, וכל העניין הזה של רעב וקור בלילות לא ממש מדבר אליי... הלוא אני לומד בכיתה ממוזגת, יש לי בתיק לחמניה ושוקו, והחדר שלי מלא בשלל משחקים אלקטרוניים. מה השייכות שלי

לסיפורים הליליים? **כלום!** הילד מתחיל להפנים באופן טבעי שהסיפורים אינם נוגעים אליו, כי זה פשוט לא הוא! נמצא שעצם הסיפור לילד לא רק שאינו מפתח שאיפות אלא אף מרחיק. וכאן ישאל השואל: "מה בעצם אתה אומר, לא לספר יותר סיפורי צדיקים?" התשובה היא **כן** לספר- אבל באופן הנכון: "הלילה היה קר, כבר יומיים שלא בא אוכל לפיו אך הצדיק לא עצם עין, השתדל בכל מאודו לכבוש עוד שורה ועוד שורה. כך ישב רכון על ספריו עד שהאיר הבוקר"- אבא סגר את הספר ופנה אל בנו "אתה יודע יוס'ה שלי, אני שמעתי מהרב שלך שאתם לומדים כעת סוגיא לא קלה, ושמת' לב שאתה מאוד משתדל. אני יודע שקשה לך להתרכז בשיעור אבל אני רוצה שתדע שבכל פעם שאתה מרגיש קושי או חשק להתעסק בדברים סביבך ואתה נושך שפתיים ומומשיך להקשיב- **אתה ממש כמו הצדיק הזה שכעת קראנו עליו.** יוס'ה בדורו כמשה בדורו. מה ההבדל בינך לצדיק הזה? כלום. הוא עשה את המקסימום שלו וגם אתה עושה את המקסימום שלך. ואז חייב אותו אבא וחום והוסיף "אתה גדול הדור הפרטי שלי!"

גם אתם מעוניינים בקורס המוקלט 'הרישיון לחנך' התקשרו: 0583-222-705

העלון להצלחתם של בני בן פנינה כל הישועות, גיא בן יפה זרע קודש בר קימא, דוד אריה בן אביגיל הצלחה בחינוך הילדים, דוד בן אסתר אינדלה נחת וברכה מכל מיוצאי חלציהם, דוד בן רונית קדושה, צניעות, אהבת התורה, פרנסה בנקל, בריאות הנפש והגוף, דוד חיים בן יהודה בריאות חזרה בתשובה זיווג הגון בקרוב.

בחסדך בטחתי

פרק שביעי

משקמים של אמונה

בתחלת דרכי בעניני אמונה חזקתי בתוכי את ההכרה שיש בורא כל יכול שברא את העולם הנפלא, הכולל בתוכו כל כך הרבה פרטים, ובכל פרט חלקים כה רבים. הכרה זו דחפה אותי לרצות לעבד אותו בכל הכח וללמד את התורה הנפלאה שמסר לאבותינו בהר סיני, אולם ככל שהתעמקתי בנושא האמונה הבנתי שעדין רחוק אני מאד מהאמונה השלמה.

כיום אני מבין שהאמין השלם יודע שכל תנועה ותנועה שאנחנו עושים וכל שקל שמגיע לכיסי או שיוצא מכיסי או מכה כלשהיא שקבלתי או אפלו נשיקה, הכל בגזרתי של הבורא יתברך. כמו שמביאה הגמרא במסכת חלין: (ז) "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם מכריזים עליו מלמעלה". אפלו מכה קטנה שקבל האדם מהפטיש - קדם לכן מכריזים עליה בעולמות העליונים: 'פלוני עומד לקבל מכה', ומכריזים אפלו מדוע מגיעה לו המכה.

כיצד נסתדר כשיגיעו הילדים?

גם בשלב שידעתי שיש בורא לעולם עדין הרגשתי חסר בטחון כלכלי. אביא את הרגשתי: קדם שנולדו בנותי הגדולות חשבתי לעצמי, ומה עכשו שאני ורעייתי עדין ללא ילדים, בקשי אנתנו מצליחים לגמר את החדש, מה יהיה כשיגיעו ילדים, איך נסתדר? הבנתי שעדין עבודה רבה לפני להפנים ולהבין שכל הכסף שבעולם בידו יתברך. ככל שהתעמקתי בנושא הפרנסה, התחזקה אצלי ההכרה שאני דואג לשוא, ועדיף לי לדאג בנושאים רוחניים, כגון איך להתפלל טוב יותר, איך ללמד תורה טוב יותר, ובמה אני יכול להועיל לעם ישראל. את דאגות הפרנסה צריך להשאיר לבורא יתברך כי גם כך בידו הכל.

כאב ראש = אקמול???

ככל שהבנתי יותר שהפרנסה בידו יתברך, כך הוא עזר לי יותר בפרנסה ברוח, והגעתי בסוף להבנה ברורה שהפרנסה ממנו יתברך. באותה עת התחילה אצלי ההבנה שבנושאים אחרים עדין לא הגעתי לדרגת מאמין, כגון ברפואה. אסביר את כונתי: במקרים רבים התפללתי להשם על פרנסתי נענית על ידו, וקבלתי, ובשל כך התחזקה בלבי ההרגשה שפרנסה משמים. אבל ברפואה אינני מרגיש מספיק משכנע, האם הכאב

ראש שאני מרגיש באמת יכול לעבר בלא נטילת כדור רק על ידי תפלה ובטחון בבורא יתברך. אז נכון, צריך לעשות השתדלות ולקחת כדור, אבל מאמין אמתי יודע שבידו יתברך להעלים כאב ברגע אחד ממש. ויותר מזה הרגשתי קשי להאמין שאם הרופאים אומרים על אדם שהוא במצב אנוש וחסר סכויים מבחינה רפואית, יתרפא לגמרי ויחזור לחיות כאחד האדם.

החלטתי בלבי שמגיע לבורא יתברך יותר מאשר אמונה שטחית, והשתדלתי מאד להתחזק בנושא זה שחיים ומות בידו יתברך בלבד, וכמו שהוא מצוה למיליארדי לבבות לפעם, כך הוא יכול לרפא מחלות סרטן, ואפלו להחזיר לקדמותם כליות שהפסיקו לתפקד. לאט הרגשתי שחודרת ללבי ההבנה שהרופא האמתי זה הבורא יתברך.

מי מוכן להמר על כספוי???

זכרתי שלפני כחדש במהלך שעור שמסרתי, בקש אחד המשתתפים שאתפלל עבורו אחיו שעבר התקף לב ומיד לאחר מכן ארוע מחי, ונמצא הוא כעת בטפול נמרץ במצב של קריסת מערכות, כלומר, הכליות והכבד חדלו מלפעל.

עצרתי את השעור ושאלתי את המשתתפים: "האם אנתנו באמת מאמינים שאם נתפלל אל הבורא יתברך היהודי יבריא ויקום על רגליו?" כלם ענו בקול רם: "כן." ואז שאלתי שוב: "אתם באמת מאמינים?" "בודאי!" ענו כלם, "אתם מוכנים להמר על זה בכספכם?" - שאלתי שוב. מובן שהיתה דממה, ואז אמרתי: "רבותי, באו ונעשה חשבון פשוט: כמה תינוקות נוצרו היום בעולם?" "מיליונים," ענו בקול גדול. זאת אומרת מיליונים של כליות הבורא הפעיל היום בלבד, "תארו לכם כמה לבבות, כבדים וראות התחילו לפעל היום בבני האדם, בחיות ובדגים. האם זו בעיה בשביל הקב"ה לסדר זוג כליות אחד שיחזרו לפעל?" כשהרגשתי שאני באמת מאמין ביכלתו של הבורא, בקשתי מאחיו של החולה שינתנו צדקה לרפואתו משום שבכחה של צדקה להציל ממות, ורק אז ברכת אתו וכל הקהל ענה אמן.

למחרת התקשרתי לאח לשאל בשלום החולה. "יציב!" - ענה לי האח. לא התיאשתי ולמחרת שוב התקשרתי, ושמעתי מעבר לקול בכי. שאלתי: "מה קרה?" ענה לי האח: "אתה לא תאמין, הכליות חזרו לעבד והחולה התעורר והתחיל לתקשר עם הסובבים אותו!" לאחר כיומים השתחרר החולה מטפול נמרץ למחלקה רגילה, והיום, יתברך הבורא, החולה כבר עבר לשקום רפואי.

(מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

רח' צה"ל 1 צפת

בית הכנסת הגדול

בעיצומם של ימי השובבי"ם הקדושים המסוגלים ביותר לכפרת עוונות ולתשובה שלימה ולטהרת הנפש ולעוונות הקשים והחמורים ובפרט בשבת שירה הידוע בסגולותיו הגדולים והמסוגלים לקבלת התפילות והתשובה

מוזמנים תושבי צפת והסביבה לערוך

שבת תענית דיבור

התיקון יערך אי"ה בשבת פר' בשלח י"ג בשבט תשע"ט בביהכנ"ס הגדול ברחוב צה"ל 1 ובהשתתפות: הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א - רב בית הכנסת

להלן סדר השבת:

מנין א' שחרית - בניץ החמה

8:00 מנין ב'.

10:00 אמירת תהילים

16:00 תפילת מנחה

16:30 סעודה שלישית - ומסירת מודעה (לפי סדר בעל "השבט מוסר")

17:30 תפילת ערבית (מוצש"ק)

(שירת הבקשות תקיים כרגיל ברוב עם בערב שבת בשעה 8:00)

בברכת התורה גבאי בית הכנסת

העלון להצלתם של: דניאל אליהו בן אסתריה נחת מהילדים פרנסה ובריאות, דריה בת פנינה כל הישועות, הודיה בת אליז הצלחה כללית ושיחיו בריאים ושיהיה לאבא נחת מום, הילאי יצחק בן לירי כל הישועות, הלל בן פנינה כל הישועות, הלל יהודה בן דפנה חיה רפ"ש והצלחה, הלל עדן בן אוסנת כל הישועות.